

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом департаменту фінансової
політики Львівської міської ради
від 29.01.2025 № 27

**Програма
управління місцевим боргом бюджету
Львівської міської територіальної громади на 2025 рік**

Загальні положення

Цю Програму підготовлено відповідно до Порядку здійснення контролю за ризиками, пов'язаними з управлінням державним (місцевим) боргом, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 серпня 2012 року № 815.

Звіт про виконання Програми управління місцевим боргом за звітний бюджетний період буде сформовано не пізніше ніж через три місяці після закінчення бюджетного періоду.

Головна мета, основні завдання та цілі Програми

Метою розробки даної Програми є ефективне управління фінансовим ресурсом бюджету територіальної громади для попередження фінансового ризику та своєчасного і повного виконання міською радою, її виконавчими органами та комунальними підприємствами зобов'язань за місцевим боргом, зменшення ризиків, пов'язаних із борговим навантаженням, проведення заходів з інформаційної та рейтингової підтримки залучення коштів на ринку цінних паперів.

Управління місцевим боргом передбачає забезпечення платоспроможності територіальної громади, тобто можливість погашення боргів. В процесі управління боргом слід забезпечити реальні джерела погашення боргових зобов'язань і належних до сплати відсотків у поточному році, та встановити такі терміни погашення на наступні роки, які б були підкріплені відповідними надходженнями.

Основними завданнями програми є:

- забезпечення виконання загального фонду та бюджету розвитку спеціального фонду бюджету міської територіальної громади;
- своєчасне та у повному обсязі виконання зобов'язань за місцевим боргом;
- забезпечення активної взаємодії з рейтинговими агентствами для подальшого підвищення суверенних кредитних рейтингів задля покращення інвестиційної привабливості суверенних боргових інструментів.

Цілі управління місцевим боргом:

- залучення зовнішнього довгострокового пільгового фінансування та максимізація частки грантів офіційного сектору;

- продовження розвитку міцних взаємовідносин з інвесторами та сприяння розвитку внутрішнього ринку капіталу;
- мінімізація ризику рефінансування.

Показники фінансування бюджету Львівської міської територіальної громади на 2025 рік у частині місцевого боргу і запозичень

млн грн

	Спеціальний фонд	
	Всього	у т.ч. бюджет розвитку
Фінансування бюджету за борговими операціями	979,3	979,3
Зовнішнє	230,6	230,6
Внутрішнє	748,7	748,7
Місцеві запозичення, у т.ч.:	1 825,0	1 825,0
Зовнішні	476,3	476,3
Внутрішні	1 348,7	1 348,7
Погашення місцевого боргу, у т.ч.:	845,7	845,7
Зовнішнього боргу	245,7	245,7
Внутрішнього боргу	600,0	600,0

В умовах воєнного стану та обмежених ресурсів бюджету пріоритетом залишається залучення пільгових кредитів для створення можливості підтримки Збройних Сил та купівлю необхідного обладнання, фінансування освіти та відновлення муніципальної інфраструктури, а також відновлення та відбудови інфраструктурних об'єктів, постраждалих внаслідок збройної агресії російської федерації.

Витрати бюджету Львівської міської територіальної громади на 2025 рік з погашення та обслуговування місцевого боргу заплановано відповідно до:

- графіків платежів за вже існуючим місцевим боргом на початок складання проекту бюджету на 2025 рік;
- планових обсягів запозичень на 2025 рік на фінансування бюджету Львівської міської територіальної громади;
- прогнозних відсоткових ставок і курсів валют;
- прогнозу обсягів витрат на управління місцевим боргом.

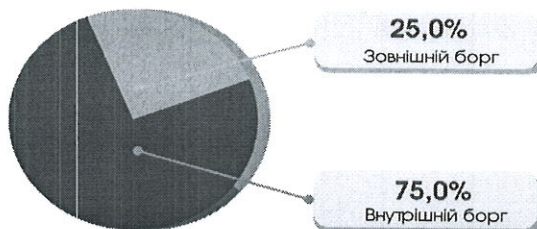
Крім того, розрахунки платежів за місцевим боргом залежать як від інструментів запозичення (цінні папери, кредити, позики), так і від умов кредитування конкретних кредиторів (міжнародних фінансових організацій, банківських установ державного сектору).

Загальні виплати за місцевим боргом, що мають бути здійснені у 2025 році за рахунок коштів місцевого бюджету, передбачені ухвалою Львівської міської ради від 19.12.2024 № 5743 "Про бюджет Львівської міської територіальної

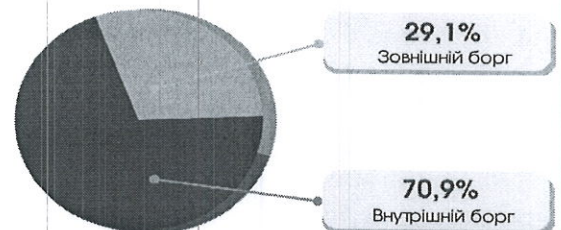
громади на 2025 рік" на рівні 1174,7 млн грн, з яких 75,0% або 881,3 млн грн – виплати за місцевим внутрішнім боргом і 25,0% або 293,4 млн грн – виплати за місцевим зовнішнім боргом.

Пікові платежі за місцевим боргом припадають на квітень, липень та жовтень 2025 року, при цьому найбільші платежі за місцевим внутрішнім боргом припадають на липень та жовтень на погашення облігацій внутрішніх місцевих позик серії "К" та "L" на суму 600,0 млн грн та за зовнішнім боргом – на квітень та жовтень за кредитом Європейського банку реконструкції та розвитку у сумі близько 245,7 млн грн (або 5,0 млн євро).

Структура загальних виплат за місцевим боргом

Погашення місцевого боргу

Видатки на обслуговування місцевого боргу, що мають бути здійснені у 2025 році за рахунок коштів загального фонду бюджету, заплановані в сумі 329,0 млн грн, у тому числі на :

- сплату відсоткового доходу по випуску облігацій в загальній сумі 101,0 млн грн, які випущені у 2020 році;
- виплату відсотків по кредитах банківських установ (АТ "Державний ощадний банк України" та Європейський банк реконструкції та розвитку) та на обслуговування нових запозичень – 228,0 млн грн.

Кошти від випуску облігацій місцевої позики були спрямовані для фінансування об'єктів транспортної інфраструктури, доріг та інженерних об'єктів на них, виготовлення проектно-кошторисної документації згідно з переліком, затвердженим ухвалою міської ради від 19.09.2019 № 5429 зі змінами, внесеними до неї.

У 2023 році, після отримання у 2022 році погодження Міністерства фінансів України обсягу та умов здійснення місцевого запозичення, до бюджету Львівської міської територіальної громади здійснено зовнішнє запозичення у формі отримання кредиту від Європейського банку реконструкції та розвитку на суму 15,0 млн євро (із загальної суми по кредитному договору 25,0 млн євро).

Мета запозичення – залучення інвестицій у сфері розвитку та підтримки комунальних підприємств, здійснення заходів з підтримки ліквідності та рефінансування існуючих клієнтів Європейського банку реконструкції та

розвитку – комунальних підприємств ЛКП "Львівелектротранс", ЛКП "Львівавтодор", ЛМКП "Львівводоканал", ЛМКП "Львівтеплоенерго" та ЛКП "Зелене місто" з метою пом'якшення впливу війни проти України у рамках "Програми забезпечення стійкості". Строк запозичення – до 4,5 років з дати підписання кредитного договору (включаючи пільговий період до 31.12.2023) з відсотковою ставкою, яка розраховується на основі 6-місячної Міжбанківської ставки Єврозони (Euribor) плюс маржа у розмірі 2,5% на рік у євро.

У 2024 році, після отримання погодження Міністерства фінансів України обсягу та умов здійснення місцевого запозичення, до бюджету Львівської міської територіальної громади здійснено внутрішнє запозичення у формі отримання кредиту від АТ "Державний ощадний банк України" на суму 840,0 млн грн на період 60 місяців з пільговим періодом 24 місяці та відсотковою ставкою, яка розраховується на основі Українського індексу ставок за депозитами фізичних осіб (UIRD 3M) плюс маржа у розмірі 3,0% річних з щоквартальним переглядом, але не може бути більше 22,0% річних.

Кредитні кошти будуть спрямовані для реалізації проектів, перелік яких визначений ухвалою міської ради від 12.09.2024 № 5203, а саме: "Будівництво механіко-біологічного комплексу перевантаження та переробки твердих побутових відходів на вул. Пластовій, 13", "Будівництво шляхопроводу на перехресті вулиць Т. Шевченка – о. Омеляна Ковча", "Реконструкція системи живлення власних потреб ТЦ Північна із можливістю приєднання джерела аварійного живлення та запуску від нього за адресою м. Львів, вул. Пластова, 125", "Капітальний ремонт Центру надання адміністративних послуг для ветеранів на вул. Шевченка 374 у м. Львові, Львівської області", "Капітальний ремонт Центру надання адміністративних послуг для ветеранів на вул. Липинського, 11 у м. Львові, Львівської області".

У грудні 2024 року здійснено вибірку першого траншу на суму 15,0 млн грн для оплати виконаних робіт на об'єкті "Будівництво механіко-біологічного комплексу перевантаження та переробки твердих побутових відходів на вул. Пластовій, 13".

Крім цього, у 2025 році планується здійснити нові запозичення в сумі 1,0 млрд грн.

Проекти, які реалізуються за рахунок залучених у такий спосіб коштів, позитивно впливають на розвиток територіальної громади, при цьому розвиваючи її інфраструктуру.

Враховуючи динаміку надходжень до загального фонду бюджету – громада міста має достатньо коштів з обслуговування та повернення боргу.

Бюджет Львівської МТГ

2025

млн грн

Доходи ЗФ		16 064,1	Видатки ЗФ		16 064,1
ПДФО 64% пдфо	8 907,7	55,5%	Освіта	4 709,5	
Єдиний податок	3 900,0	24,3%	Культура, спорт	548,9	
Акциз	1 061,8	6,6%	Охорона здоров'я, соцзахист	1 046,3	
Плата за землю	878,0	5,5%	ЖКГ і транспорт	3 815,8	
Нерухомість	719,3	4,5%	Управління	994,7	
Інші	597,3	3,6%	Резервний фонд	250,0	
			Інші	653,4	
			Обслуговування боргу	329,0	
			Реверсна дотація	1 899,9	
			Передача в БР	1 816,6	
Доходи БР		2 005,0	Видатки БР		3 821,6
Продаж майна	30,0		Гарантії, погашення запозичень та лізинг	1 996,6	
Продаж землі	150,0		Видатки за рахунок кредиту Ощадбанку	825,0	
Запозичення	1 825,0		Програма спротиву	1 000,0	
Доходи СФ			Видатки СФ		
Екологічний податок	9,3		Природоохоронний фонд	9,3	
Власні надходження	197,0		Власні надходження	197,0	

Залучення й використання запозичень для покриття дефіциту місцевого бюджету призводить до формування місцевого боргу. Місцевий борг формується за рахунок кредитних коштів, які планує залучити Львівська міська рада для фінансування видатків бюджету розвитку Львівської міської територіальної громади.

Боргові інструменти бюджету Львівської міської територіальної громади у 2025 рік

Протягом 2025 року фінансування бюджету Львівської міської територіальної громади здійснюватиметься :

За типом кредитора – зовнішній борг та внутрішній борг.

За строком погашення – середньострокові запозичення.

За типом боргового інструменту – запозичення.

За видом запозичення – гривня та євро.

Погашення місцевого боргу здійснюватиметься за рахунок надходжень до бюджету розвитку, а саме:

– коштів від відчуження майна, що перебуває в комунальній власності територіальної громади міста;

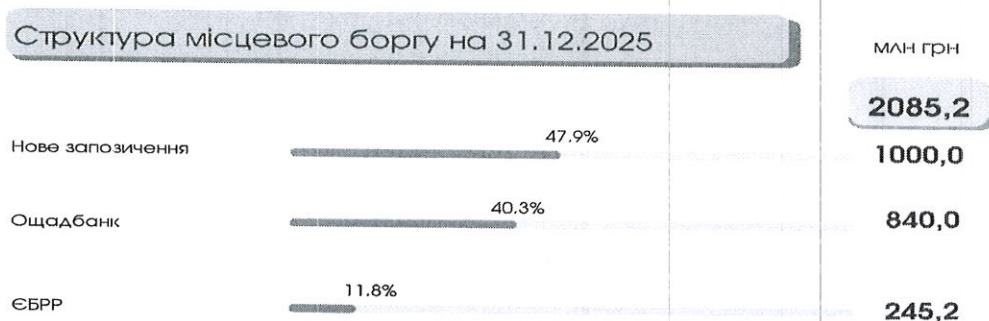
– коштів від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення, що перебувають у комунальній власності;

– коштів, що передаються із загального фонду бюджету до бюджету розвитку (спеціального фонду).

Стан та структура місцевого боргу

Відповідно до ухвали Львівської міської ради від 19.12.2024 № 5743 "Про бюджет Львівської міської територіальної громади на 2025 рік" на 31.12.2025 року граничний обсяг місцевого боргу визначений у сумі 2085,2 млн грн та

граничний обсяг гарантованого Львівською міською територіальною громадою боргу у сумі 5093,8 млн грн (курс євро– 49,05 грн).

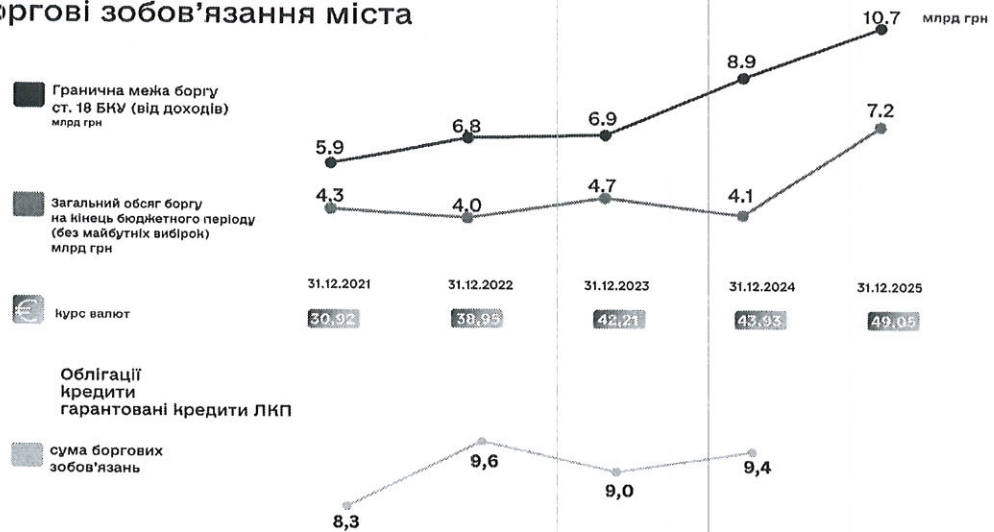
Обсяг місцевого боргу на кінець 2025 року залежатиме зокрема від наступних чинників: надходжень кредитів (позик) від міжнародних партнерів та відхилення фактичного обмінного курсу національної валюти порівняно з прогнозом, що застосовувався під час здійснення розрахунків показників місцевого бюджету на 2025 рік.

Відповідно до статті 18 Бюджетного кодексу України загальний обсяг місцевого боргу та гарантованого міською територіальною громадою боргу станом на кінець бюджетного періоду не перевищує 200 відсотків середньорічного обсягу доходів загального фонду місцевого бюджету, які надійшли за три попередні бюджетні періоди, що передують прийняттю рішення міської ради про здійснення місцевого заборозичення та/або надання місцевої гарантії, без урахування доходів, визначених пунктами 1, 1¹ частини першої статті 64, пунктом 1 частини першої статті 66 цього Кодексу, та міжбюджетних трансфертів (10714,9 млн грн).

Одночасно це співвідношення може змінюватися в залежності від офіційного курсу гривні до іноземної валюти, встановленого Національним банком України.

Зважаючи на наведені фактори, ризики щодо не погашення гарантованого містом боргу є мінімальними.

Боргові зобов'язання міста

Середньозважений строк погашення місцевого боргу становитиме 2 – 3 роки.

Співвідношення обсягу виплат з обслуговування боргу до видатків загального фонду бюджету на 2025 рік становитиме 2,0%, що відповідає вимогам ст. 74 Бюджетного кодексу України (не може перевищувати 10%).

Слід зазначити, що у 2024 році вдалось здійснити дострокове погашення 2-х кредитів на загальну суму 210,0 млн грн (кредит перед Публічним акціонерним товариством акціонерним банком “Укргазбанк” та акціонерним товариством “Державний Експортно-Імпортний банк України”) та достроково погасити одну серію ОВМП на суму 300,0 млн грн. Внаслідок дострокових погашень економія коштів місцевого бюджету на виплату відсоткових доходів склала 60,1 млн грн.

Показники ухвали Львівської міської ради від 19.12.2024 № 5743 "Про бюджет Львівської міської територіальної громади на 2025 рік" в частині гарантованого містом боргу

У 2025 році місцеві гарантії можуть надаватися згідно з ухвалами міської ради для забезпечення виконання боргових зобов'язань львівських комунальних підприємств за кредитами (позиками), що залучаються для фінансування інвестиційних, інноваційних, інфраструктурних та інших проєктів розвитку Львівської міської територіальної громади та без надання майнового та іншого забезпечення виконання зобов'язань комунальними підприємствами, майно яких є комунальною власністю Львівської міської територіальної громади. Плата за надання місцевої гарантії для кожного комунального підприємства визначається у розмірі 1 (однієї) гривні на місяць на строк дії місцевої гарантії.

В бюджеті Львівської міської територіальної громади на 2025 рік передбачені кошти в сумі 746,0 млн грн на внески до статутних капіталів комунальних підприємств для виконання ними гарантійних зобов'язань за договорами про місцеву гарантію. Відповідно до статті 17 Бюджетного кодексу України протягом строку дії договорів про місцеву гарантію не менше 50% сум

платежів за цими договорами, термін сплати яких настає у відповідному бюджетному періоді, а це 373,0 млн грн, передбачено в додатку “Кредитування місцевого бюджету“ для забезпечення гарантійних зобов’язань за міжнародними кредитними угодами і відображено за кодом типової програмної класифікації видатків та кредитування місцевого бюджету 8881 "Надання коштів для забезпечення гарантійних зобов’язань за позичальника, що отримали кредити під місцеві гарантії".

У 2025 році підлягають обслуговуванню надані міською радою місцеві гарантії Європейському банку реконструкції та розвитку, Європейському інвестиційному банку, Міністерству фінансів України та Північній екологічній фінансовій корпорації (НЕФКО) по 9 проектах, 5-ти комунальних підприємствах та згідно 12 кредитних угод, а саме:

№ п.п.	Назва підприємства	Назва проекту
1	ЛМКП "Львівводоканал"	– реконструкція очисних споруджень та будівництво станції переробки мулу для очистки та утилізації стічних вод та виробництво біогазу для когенерації у м. Львові
2	ЛКП "Львівавтодор"	– реалізація субпроекту "Проект підвищення безпеки дорожнього руху у Львові – Пакет 1" метою якого є реконструкції магістральних вулиць Гетьмана І. Мазепи , Б. Грінченка та їх інфраструктури
		– реалізація проекту "Міський громадський транспорт України" підпроекти: "Будівництво автобусного депо», "Реконструкція тролейбусної контактної мережі», "Капітальний ремонт кабельних ліній напругою 300 В постійного струму від тягової підстанції № 6 до пл. Митної та вул. Личаківської"
3	ЛКП "Львівелектротранс"	– реалізація проекту модернізації громадського тролейбусного транспорту м. Львова
		– реалізація проекту "Міський громадський транспорт України" підпроект "Придбання трамваїв" (10 одиниць)
		– реалізація проекту "Міський громадський транспорт України" підпроект "Капітальний ремонт трамвайних вагонів з модернізацією (переобладнанням) для забезпечення перевезення пасажирів з обмеженою мобільністю")
4	ЛКП "Зелене місто"	– поводження з твердими побутовими відходами у м. Львові

		– реалізація проекту “Програма розвитку муніципальної інфраструктури України“ підпроект "Комплексне удосконалення системи поводження з твердими побутовими відходами у м. Львові"
5	ЛК АТП № 1	– реалізація проекту "Міський громадський транспорт України" підпроект "Придбання автобусів" (100 великих одиниць)

Слід зазначити, що у 2024 році вдалось здійснити дострокове погашення кредиту Європейського банку реконструкції та розвитку львівського комунального підприємства "Львівавтодор" на суму 204,8 млн грн (проект впровадження автоматизованої системи оплати проїзду у громадському транспорті м. Львова), що дало можливість зменшити навантаження на бюджет розвитку у 2025-2030 роках з обслуговування та погашення тіла кредиту на 3,5 млн євро або 171,7 млн грн.

Ризики виконання Програми управління місцевим боргом на 2025 рік

Головними ризиками виконання цієї Програми є продовження воєнної агресії російської федерації та розвиток кризових тенденцій в економіці, що може негативно вплинути на макроекономічні показники.

Обсяг платежів з обслуговування та погашення місцевого зовнішнього боргу може відрізнятись від прогнозного у разі зміни Міжбанківської ставки Єврозони (Euribor) внаслідок поглиблення кризових явищ у світовій економіці та прискорення темпів інфляції, а також зміни курсу гривні до іноземних валют. Основними шляхами своєчасного та повного обсязі виконання програм є:

- забезпечення виконання загального фонду бюджету та бюджету розвитку спеціального фонду бюджету міста;
- недопущення заборгованості в процесі погашення гарантованого містом боргу та платежів з його обслуговування;
- своєчасне перерахування коштів місцевих бюджетів органами казначейства за надходженнями бюджету розвитку, з рахунку, відкритого в органах казначейства на рахунок фінансового органу, відкритого в установі банку, оскільки міська рада прийняла рішення обслуговувати видатки бюджету розвитку в установах банків державного сектору.

Для здійснення контролю за ризиками проводити операції з:

- розміщення тимчасово вільних коштів місцевого бюджету на депозитах або шляхом придбання державних цінних паперів, цінних паперів, емітованих міською радою, з подальшим поверненням таких коштів до кінця бюджетного періоду;
- достроковий викуп зобов'язань за місцевим боргом;
- обмін зобов'язань за місцевим боргом з метою заміни валюти, зменшення відсоткової ставки, продовження строку погашення такого зобов'язання.

Співпраця з рейтинговими агентствами

Кредитний рейтинг представляє собою оціночне судження рейтингового агентства щодо кредитоспроможності (платоспроможності) суб'єкта рейтингування загалом та /або за його окремим борговим зобов'язанням. Оскільки за своєю сутністю кредитний рейтинг є вираженням перспективи і включає припущення та прогнози щодо майбутніх подій, на рівень кредитного рейтингу можуть впливати майбутні події та умови, існування яких не можна передбачити на етапі визначення (оновлення) кредитного рейтингу.

Кредитний рейтинг позичальника – характеризує рівень спроможності позичальника (суб'єкта рейтингування) своєчасно та в повному обсязі виплачувати відсотки і основну суму боргу за всіма зобов'язаннями відносно інших позичальників.

З метою присвоєння місту Львів кредитного рейтингу, Львівська міська рада співпрацює з рейтинговим агентством Fitch Ratings. Fitch Ratings – американська корпорація, яка поряд зі Standard & Poor's і Moody's входить до «великої трійки» міжнародних рейтингових агентств.

Міжнародне рейтингове агентство Fitch Ratings 18 жовтня 2024 року підтвердило довгостроковий рейтинг дефолту емітента (IDR) Львова в іноземній валюті на рівні «СС» і довгостроковий IDR в національній валюті на рівні «ССС». Рейтинги на цьому рівні зазвичай не містять прогнозів через їх високу волатильність.

Присвоєння кредитного рейтингу від міжнародного рейтингового агентства для міста є не тільки іміджевим фактором, а й реальним показником, від якого відштовхуються фінансові установи та організації при визначенні умов виділення фінансування.

Необхідними умовами співпраці з рейтинговими агентствами є прозорість управління місцевим боргом та соціально-економічний стан міста. Для цього передбачено ведення постійного діалогу з рейтинговими агентствами, підготовки звітів та відповідей на запити рейтингового агентства.

Результати роботи з питань місцевого боргу розміщувались на офіційному сайті міської ради та в реєстрах місцевих запозичень, розміщених на веб-сайті Міністерства фінансів.

Координація роботи за ходом виконання Програми та очікувані кінцеві результати виконання Програми

Координацію роботи з виконання Програми в частині строків погашення основної суми боргу та сплати відсотків за користування кредитними коштами здійснює Департамент фінансової політики Львівської міської ради.

У ході виконання Програми планується досягти таких основних результатів:

- ефективного управління місцевим боргом;
- забезпечення якісного обслуговування боргу, дотримання належного процесу його адміністрування;

– забезпечення прозорості та відкритості діяльності міської ради пов'язаної з управлінням місцевим боргом та публічності відповідної інформації;

– задоволення потреб у фінансуванні бюджету Львівської міської територіальної громади за прийнятних умов з точки зору витрат та ризиків;

– формування високого рівня довіри до Львівської міської ради, як учасника фінансового ринку.

Визначення методологічних та організаційних засад здійснення контролю за ризиками, пов'язаними з управлінням місцевим боргом здійснюється з урахуванням положень Порядку здійснення контролю за ризиками, пов'язаними з управлінням державними (міським) боргом, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.2012 № 815.

Контроль за виконанням Програми

Контроль за виконанням цієї Програми здійснює Департамент фінансової політики Львівської міської ради в межах своїх повноважень та компетентності.

Заступник директора департаменту-
начальник управління адміністрування
місцевих та залучених фінансів

Наталія ВОЛТОРНІСТА

до програми управління місцевим боргом Львівської міської територіальної громади

ЗАХОДИ ПРОГРАМИ УПРАВЛІННЯ МІСЦЕВИМ БОРГОМ ЛЬВІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА 2025 рік

№ п/п	Напрямок діяльності (завдання)	Перелік заходів	Термін виконання	Джерела фінансування	Прогнозні обсяги фінансування	Очікувані результати
1.	Сплата відсотків за користування кредитними коштами, оплата послуг банку	Розміщення тимчасово вільних коштів бюджету розвитку на депозитних рахунках, кошти, отримані за щоденні залишки на рахунках бюджету розвитку	Протягом 2025 року	Загальний фонд бюджету	329,0 млн грн	Своєчасне і у повному обсязі виконання зобов'язань за місцевим боргом
2.	Погашення облігацій серій К та L	Забезпечення виконання дохідної частини загального та спеціального (бюджет розвитку) фондів місцевого бюджету ЛМТГ		Бюджет розвитку	600,0 млн грн	Своєчасне і у повному обсязі виконання зобов'язань за місцевим боргом
3.	Погашення кредиту Європейського банку реконструкції та розвитку				5,0 млн євро або 245,7 млн грн	
4.	Підтримка комунальних підприємств у виконанні міжнародних кредитних угод, гарантом яких є Львівська міська рада	Забезпечення виконання бюджету розвитку		Бюджет розвитку	746,0 млн грн	Формування довіри до міської ради, як учасника фінансового ринку та встановлення позитивного інвестиційного іміджу міста
			Кредитування комунальних підприємств з бюджету ЛМТГ	373,0 млн грн		

Зазначені обсяги платежів з обслуговування боргу можуть коригуватися в залежності від офіційного курсу гривні до іноземної валюти.